

'ET ØJEBLIK ...'

Dette 'øjeblik' er den tredje artikel i en serie, hvor vi gerne vil beskrive nogle af de tilbud om hjælp og støtte, der findes på feltet; tilbud, der ofte drives af ildsjæle - frivillige eller lønnede.

Denne gang om Migrantgruppen.

Tip os om steder & tilbud, der fortjener omtale, eller skriv selv om dem.

MIGRANTGRUPPEN, HJEMLØSEENHEDEN, HILLERØDGADE, KØBENHAVN, MANDAG D. 21. MARTS, KLOKKEN 9.00

Malin og Robert er mødt op hånd i hånd på herberget i Hillerødgade for at mødes med Steinar Rong fra Migrantgruppen under Hjemløseenheden i Københavns Kommune. I de sidste tre uger har de sovet hos en ældre dame, de har mødt på gaden – ellers er natterne forløbet på madrasser på Københavns herberger og under åben himmel i sommerhalvåret. De to kærestere, der begge er metadonbrugere, er fra Falun i Sverige og har været uadskillelige de sidste to et halv år, afbrudt i efteråret 2015 af et afvænningsforløb i deres hjemby på et LVH-hem, som man kalder de tvungne afvænningscentre i Sverige. Ingen af dem gennemførte, og nu er de tilbage i København. For anden gang. Første gang tog de herved i november 2014. Robert var blevet smidt ud af metadon-programmet i Falun, fordi han havde taget amfetamin én gang, og måtte i

stedet købe sin metadon på gaden i Falun. Kort tid efter tog de til Danmark for at få adgang til den billigere metadon på det sorte marked i København.

Steinar, Malin og Robert har mødt hinanden mellem ti og 15 gange over det sidste halvandet år, og Steinar var blandt andet med til at køre dem til Falun sidste sommer, da de skulle på hospitalet for at blive stabiliseret. I dag skal de mødes for at ringe til en socialrådgiver, der hedder Åke, på sygehuset i Falun. Han er en af dem, der administrerer misbrugsbehandlingen, og Steinar har allerede lavet en aftale med Åke om, at han vil være tilgængelig ved telefonen.

Hillerødgade er et godt sted at mødes for alle parter – blandt andet, fordi Robert og Malin har sovet en hel del i herbergets køjesenge.

Robert: Jeg forstår ikke rigtig det her. Jeg VIL ikke hjem til Sverige.

Steinar: Men du behøver din medicin (metadon,

FOTO: HELGA THEILGAARD

red.). Og det er jo det, du skal snakke med Åke om.

Steinar får hul igennem til Åke og giver Robert telefonen. Han skal lige tale sig lidt varm og får så spurgt til ventetiden i forhold til at komme ind i metadon-programmet.

Robert: Jeg vil jo helst blive her, men ellers vil jeg ikke rejse, før det er helt klart. Lige nu har vi et sted at bo også ... Men hvad sagde du - har jeg en plads fire? ... Mellem pegefingre og tommelfingre, hvor lang tid handler det om? ... Okay, så ved jeg lidt mere i hvert fald. Malin vil også gerne tale med dig.

Malin: Hej, hvordan går det? ... Har du sat mig med i køen? ... Okay. Havner jeg længst nede, eller findes der ... jeg vil gerne ind. ... Men det havde jo været godt, hvis Robert og jeg kom ind samtidigt, så det ikke bliver som sidste gang (da blev de adskilt på hver sit behandlingsafsnit, red.). ... Er der mulighed for, at jeg kan hoppe frem i køen, nu hvor jeg har været med i programmet før? ... Skal jeg maile til dig? ... Kan jeg ikke skrive et brev? ... Men I kender jo til min situation!

Malin går straks i gang med at formulere et brev. Uden tøven. Robert har fået Åke i røret igen og spørger til muligheden for at få hjælp til en lejlighed i Falun. Det er ikke Åkes ansvar, men forhold, der hører under socialforvaltningen. Robert beder Åke om at få den ansatte fra socialforvaltningen til at ringe til Robert, hvis han taler med ham, og giver Åke sit telefonnummer - og siger farvel og tak. De sidder lidt og ser på, at Malin grifler derudad på det stykke papir, som Steinar fik givet hende.

‘Det var vel meget godt,’ siger Steinar.

‘Joe,’ svarer Robert, der har fået at vide, at han er på en plads fire, og at der kan gå mellem en og tre måneder, til han kan komme ind i metadon-programmet igen. Malin har fået at vide, at hun skal skrive sig op til at komme på ventelisten igen.

‘Men jeg VIL jo ikke til Sverige,’ gentager Robert.

Steinar: Det, Åke har sagt, er, at uanset om I er her, så holder hospitalet muligheden åben for, at I kan få hjælp deroppe.

Robert: Jeg kan forstå på Danmark, at I ikke vil have, at vi kommer her og lever på gaden og tager plads på herbergerne. Hvad vi egentlig vil er jo at få et job og en lejlighed at betale for.

Steinar: Det er hårdt nok, det liv, I lever, vi behøver ikke kritisere det på toppen af, at I skal leve det hårde liv. Men der kræves jo meget, når en person skal flytte

fra et land til et andet, og hvis man så har et misbrug på toppen af det hele, så skal man også kæmpe med det. Det, vi prøver at redegøre for jer, er, hvad der kræves af jer, forat I kan bo i Danmark, og hvis I kan få flyttet medicinen (metadonen, red.) over fra Sverige til Danmark, er dét det hurtigste og letteste.

Steinar forklarer, at der faktisk er en lov om, at man har mulighed for at tage sin lægeordinerede medicin med sig, hvis man som svensker flytter til Danmark på grund af arbejde og bolig. Men i Malin og Roberts tilfælde kræver det, at de allerede er i metadon-programmet, og at de har en legal bolig i Danmark.

Steinar: Så der er en lang vej, inden det kan lykkes. Men det er det, jeg prøver at holde åbent for jer begge to.

Robert: Det er helt nyt for mig, at man kan få flyttet medicinen over.

Malin er blevet færdig med sit brev og læser det op:

‘Hej Åke. Jeg vil gerne komme med i programmet igen. Min kæreste, Robert, er på vej ind i programmet, og vi vil gerne komme ind sammen. Sidste gang gik det ikke godt, eftersom jeg kom ind og ikke Robert, og da rejste Robert til Danmark, og jeg vil ikke leve uden ham. Derfor rejste jeg ned til Danmark igen. Vi behøver virkelig hjælp med metadonen, og vi vil gerne holde sammen.’

Steinar: Det er vældigt flot, at du fik skrevet et brev, Malin. Jeg skal nok sende det af sted for dig. Og I kom til tiden i dag, det var jo også vældigt godt.

Robert: Ja, men det går faktisk bedre, efter vi er flyttet i lejligheden. Nu har jeg drukket lidt i dag, for jeg var lidt nervøs, fordi der skulle komme en journalist. Ellers nøjes jeg med at tage min metadon.

Malin: Ja, for vi blev jo smidt ud her fra Hillerødgade.

Steinar: Men ved du, hvorfor du blev smidt ud fra natherberget her i huset, Robert?

Robert: Nej.

Steinar: De var bange for at finde dig død på grund af dit hjerte. De troede jo, du var stendød en morgen. (Robert har problemer med sin højre hjerteklap og har haft et slagtilfælde, hvor han blev indlagt på skadestuen, red.)

Robert: Jo, men er det ikke bedre, at de har lidt styr på én, end at man ligger død et andet sted. Er det, fordi de ikke vil have i statistikken, at de finder en død

FOTO: HELGA THEILGAARD

person her? Det ser vel ikke godt ud for dem!

Steinar: De vil, at du bliver indlagt på sygehuset, så man finder ud af, hvad der er med dit hjerte. Jeg ville ønske, at du blev indlagt på Lund Sygehus (Robert har ikke ret til sygehusbehandling i Danmark, red.) og udredt, men jeg ved jo, at der er en risiko for, at du bliver anholdt (Robert stak af fra LVH-hjemmet i efteråret, red.). Sygehuset vil aldrig ringe til politiet, men de kan måske finde dig alligevel. Vi ved, at nogle menneskers hjerte reagerer negativt på metadon, og du er en af dem.

Robert: Jo, men jeg har det jo godt. Den eneste gang, hvor jeg er blevet dårlig, var jo, da jeg gjorde sådan her (han gestikulerer et fix med en sprøjte ind i armen, red.), og det er jeg jo sluttet med for flere år siden. Det hænder så indimellem, at jeg falder i, og så bliver jeg dårlig. Men ikke, når jeg spiser metadon.

Steinar: Malin og Robert, er det okay, at vi holder kontakten? Jeg er meget taknemmelig for, at I kom i dag. Og nu kan I kyle mig ud, og så kan I sige præcis, hvad I vil til journalisten, og så kan vi mødes igen, og jeg vil holde alle muligheder åbne. Jeg ved, at I gerne vil blive i Danmark, men I skal holde mulighederne

åbne i Sverige, for at det kan blive så godt som muligt. Og nu er I vist også lidt trætte af mig.

Malin: Nej, vi er ikke trætte af dig. Jeg kan godt lide dig.

Steinar: Jeg synes også om dig, Malin, og jeg forsøger at holde motivationen oppe og fastholde samarbejdet med jer.

Malin: Ja, men du ved jo, hvordan det gik sidst. Der var jo intet, der blev, som I havde lovet os.

Steinar: Nå, men nu går vi. Tager I kaffekanderne med ned i køkkenet.

Malin: Ja, ja. Ha' en god påske.

Robert: Ha' det godt.

Da Steinar er gået, knytter Robert følgende ord til Migrantgruppen: 'De vil jo, at vi skal hjem til Sverige. Og jeg siger, at jeg vil have noget andet ud af livet hernede, og jeg ved, at jeg kan få et godt liv her på medicin. Indimellem er de lidt oversøde, tror jeg. Sådan tror jeg, det er. Steinar og Thomas (en kollega, red.) ville jo vældig gerne hjælpe os sidst, men da vi kom hjem til Sverige, var det slet ikke, som de sagde. Men nu vil Steinar så forsøge at hjælpe os med, at vi får medicinen hened til Danmark. Jeg er meget overrasket over, at han sagde det nu. Det er helt nyt for mig.'

Pædagogisk konsulent Steinar Rong:

Robert og Malin vil gerne leve i Danmark, og de vil være sammen som par hele tiden, selvom Sverige vil have dem adskilt i behandlingen. Jeg tror, vi kommer længst med at hjælpe dem som et par. Det er blandt andet det, jeg forsøger at få igennem i min dialog med de svenske myndigheder.

Da jeg mødte Malin og Robert første gang, var de meget syge og påvirkede af deres aktive sidemisbrug, og det var derfor vi hjalp dem til Falun, hvor de blev indlagt. De fik information om, at vi ville køre dem direkte til sagsbehandlingen på Falun Sygehus, og så skulle de til en samtale om, hvorvidt de skulle indlægges. Begge blev indlagt på hver sin psykiatriske afdeling, der også tager sig af sidemisbrug, og samtidig skrevet op til siden at komme i metadon-programmet. De drak en kasse øl på vejen derop. Det var betingelsen for, at de overhovedet ville køre med os. Nu er de så tilbage i København igen, og jeg prøver at hjælpe dem ind i metadon-programmet i Falun igen.

Jeg startede i en projektstilling i Migrantgruppen i august 2001. 14 dage efter lukkede det svenske socialkontor i København. Jeg er uddannet pædagog, kom direkte fra en lederstilling i Københavns Amts, på et hjem for voksne med fysiske handikaps. Jeg blev ansat, fordi der sidst i 1990'erne var undersøgelser, der viste, at der omkring Mariakirken og Mændenes Hjem var mange udenbys og udenlandske personer, som hang fast i stof- og hjemløsemiljøet. Dem ville man lave en specialindsats for.

Jeg møder mange spændende mennesker med en hel anden tilgang til livet, end jeg selv har. Mange af dem er stærke mennesker, som gerne vil mange ting med deres liv. De har bare ikke redskaberne til at få det gjort. Jeg kan godt lide, at jeg har mulighed for at åbne nogle døre for de her mennesker og vise, at der faktisk findes en mulighed for noget andet end det, de selv har tænkt over. Så længe, der er dialog med myndighederne i de lande, de kommer fra, er der mulighed for mange gode tiltag. Vi holder konferencer, hvor socialarbejdere fra Europa mødes og lærer af hinanden og er brobyggere i det her arbejde. Når det gælder det enkelte menneske, er det vigtigt, at vi holder fast i kommunikationen og ikke bare tager beslutninger hen over hovedet på dem. Derfor skal vi hele tiden vende tilbage og informere dem om, hvad der findes af mu-

ligheder, og hvad der kan lykkes for dem.

Det er vigtigt, at man er robust og har rimeligt tjek på sit eget liv for at kunne arbejde i Migrantgruppen. Derudover skal man have en stor grad af empati og vise det enkelte menneske, at man gerne vil hjælpe. De kan jo ret hurtigt aflæse, om man bare vil det her stykke arbejde for pengenes skyld, eller om man virkelig vil dialogen med dem. Jeg har fundet ud af, at det er min niche. Tidligere har jeg arbejdet i psykiatrien med mennesker med dobbeltdiagnoser og været på et stofrådgivningscenter, hvor man udleverede metadon, så jeg kender en del til den her målgruppe.

Der er jo forfærdelige historier fra mit arbejdsliv, som man aldrig glemmer. Jeg havde en sag med en norsk pige, vi havde knoklet med i to år, og to uger, før hun skulle hjem til Norge, fandt vi hende død på en togstation. Men så har vi til gengæld lige fået en opringning fra en polsk mand, der levede som stofbruger på gaden i Danmark i seks år, og han fortalte, at han aldrig har haft det så godt i sit liv, som efter vi har hjulpet ham hjem til Polen.

Hvert år sender vi mellem 60 og 70 hjemløse hjem til Sverige. 80 procent af dem ser vi aldrig igen. Hvor mange svenske hjemløse stofbrugere, der befinder sig i Danmark, ved vi ikke helt præcist, men vi plejer at sige, at det er et trecifret tal. Der findes grupper omkring Christiania, på Sundholm, Christianshavn, Nørrebro, ved den svenske kirke på Østerbro og ved Sydhavnstippen. Nogle opholder sig alene, andre er i grupper. Nogle er her blot et par dage for at købe stoffer på det sorte marked, andre bliver hængende. ■

AF BIRGITTE ELLEMANN HÖEGH

Om Migrantgruppen:

I Migrantgruppen under Hjemløseenheden i Københavns Kommune er der ansat fire medarbejdere, der alle har udgående stillinger, hvor de bliver kontaktet af hospitaler, politi, DSB og forskellige andre offentlige myndigheder og interesseorganisationer, som arbejder med socialt udsatte, når disse støder på udlændinge med helbredsproblemer, der opholder sig på gaden i København. Migrantgruppen skal skabe kontakt og motivere udlændingene til, at de i fællesskab finder en anden løsning end gadelivet og i bedste fald bliver sendt hjem til deres hjemland. Det kræver en stor grad af samtykke, for at det kan lykkes.